

MẠNG LƯỚI CÁC CƠ SỞ NGHIÊN CỨU VÀ ĐÀO TẠO HÀNH CHÍNH CÔNG KHU VỰC TRUNG VÀ ĐÔNG ÂU (NISPAcee)

ĐOÀN KIM HUY*

1. Đôi nét về mạng lưới

Được thành lập vào năm 1994 tại Xlô-va-ki-a, Mạng lưới các cơ sở nghiên cứu và đào tạo hành chính công khu vực Trung và Đông Âu (The Network of Institutes and Schools of Public Administration in Central and Eastern Europe - viết tắt là NISPAcee) hoạt động như một diễn đàn nhằm giúp các cơ sở nghiên cứu, đào tạo hành chính công ở các nước trong khu vực trao đổi quan điểm, kỹ năng và các thông tin có liên quan đến lĩnh vực hành chính công và chính sách công. Trong đó, khuyến khích các tổ chức thành viên tích cực vận dụng và phát triển các kiến thức chuyên ngành về lĩnh vực này vào thực tiễn thông qua những nỗ lực hợp tác, đồng thời đưa ra giải pháp giải quyết những khó khăn, thách thức của nền hành chính công mà các quốc gia thuộc khu vực Trung và Đông Âu¹ (viết tắt là CEE) đang phải đối mặt trong quá trình chuyển đổi.

Quá trình phát triển của NISPAcee có thể được khái quát trong ba giai đoạn chính, gồm:

- Giai đoạn đầu (1994 - 1999): tập trung vào nhiệm vụ xây dựng mạng

lưới, xác định các lĩnh vực hoạt động chính và các đối tượng tham gia.

- Giai đoạn thứ hai (2000 - 2003): tiếp tục củng cố mục tiêu và phát triển sứ mệnh hoạt động.

- Giai đoạn thứ ba (2004 đến nay): trên cơ sở sứ mệnh, mục tiêu hoạt động và các kết quả đã đạt được, NISPAcee tiếp tục phát huy vai trò là “cầu nối” cho các học giả, các nhà thực tiễn trong và ngoài khu vực trao đổi và chia sẻ kiến thức, kinh nghiệm chuyên môn. Hiện nay, NISPAcee được biết đến là tổ chức quốc tế phi lợi nhuận, có tầm ảnh hưởng rộng, không chỉ trong phạm vi khu vực, mà còn tới nhiều tổ chức quốc tế khác.

2. Các hoạt động chính

a. Tổ chức các hội nghị thường niên

Hoạt động này giúp thúc đẩy việc trao đổi thông tin, phát triển lý thuyết và kinh nghiệm thực tiễn về hành chính công, bàn về những giải pháp khắc phục những hạn chế của hệ thống quản lý cũ, cũng như những thách thức, trở ngại trong bối cảnh mới. Đồng thời,

* Học viện Hành chính quốc gia

tạo điều kiện thuận lợi cho việc áp dụng các ý tưởng, phương pháp, kỹ thuật và mô hình mới trong quản lý hành chính dựa trên những nghiên cứu từ thực tiễn ở khu vực này. Ở các hội nghị thường niên, khách mời tham gia gồm những chuyên gia, các học giả và những nhà quản lý có nhiều kinh nghiệm công tác trong lĩnh vực hành chính công ở khu vực CEE. Qua các hội nghị, đã đưa ra những cách tiếp cận mới đối với nền hành chính công của khu vực với những mô hình tổ chức linh hoạt và định hướng xây dựng văn hoá quản lý công mới.

b. Tổ chức các hội thảo và chương trình đào tạo theo chuyên đề

Các chương trình này thường được NISPAcee tổ chức vào thời gian mùa hè với nội dung chủ yếu bàn về: quản lý công và chính sách công; phát triển các chương trình đào tạo và nguồn tài liệu phục vụ giảng dạy; đánh giá hoạt động đào tạo và nghiên cứu. Các giảng viên, nhà nghiên cứu và các học giả thuộc các tổ chức thành viên của NISPAcee được mời tham gia. Cho đến nay, mạng lưới đã tổ chức thành công 5 khoá học mùa hè và có kế hoạch tiếp tục duy trì hoạt động này trong những năm tiếp theo. NISPAcee cũng thường xuyên tổ chức các chương trình đào tạo dựa trên yêu cầu của các thành viên với sự tham gia của quan chức cấp cao, công chức đến từ các tổ chức thành viên nhằm giúp họ phát triển các kỹ năng chuyên môn, kỹ năng tham mưu, tư vấn cho chính phủ.

Ngoài các chương trình trên, NISPAcee còn chủ trì tổ chức các diễn đàn về công vụ (NISPAcee Civil Service Forums) định kỳ 2 diễn đàn/ năm với

sự tham gia của các quan chức cấp cao và công chức thực thi các dịch vụ dân sự nhằm tạo điều kiện cho họ trao đổi các quan điểm và chia sẻ kinh nghiệm của mình. Hình thức này cũng tạo môi trường để các cơ sở đào tạo, các công chức, chính trị gia thảo luận và tăng cường hợp tác, qua đó, thiết lập mối quan hệ và phối hợp chặt chẽ của các chương trình hợp tác.

c. Công tác xuất bản

Công tác xuất bản không chỉ giúp các thành viên của NISPAcee trao đổi thông tin với nhau, mà còn giúp phổ biến kiến thức chuyên ngành tới cộng đồng học thuật trên thế giới (các học giả và chuyên gia phương Tây - những người quan tâm tìm hiểu về hành chính công trong quá trình chuyển đổi tại các quốc gia CEE). NISPAcee cũng chú trọng tới công tác tham gia phát triển giáo trình và tài liệu học tập chuyên ngành về hành chính công với sự hỗ trợ về chuyên môn của các chuyên gia ở các nước trong khu vực.

Năm 2008, NISPAcee bắt đầu xuất bản Tạp chí Hành chính và chính sách công NISPAcee (The NISPAcee Journal of Public Administration and Policy) với mã số tiêu chuẩn quốc tế ISSN: 1337 - 9038, xuất bản 2 kỳ/năm, trong đó chủ yếu phản ánh các vấn đề lý luận và thực tiễn về lĩnh vực hành chính và chính sách công ở khu vực CEE. Đối tượng độc giả mà Tạp chí này hướng tới là các chính trị gia, các học giả, công chức và những người quan tâm tới lĩnh vực hành chính và chính sách công ở cả trong và ngoài khu vực. Ngoài ra, mỗi kỳ xuất bản, Tạp chí đều có kèm theo số chuyên đề.

d. Tổ chức các hoạt động nghiên cứu

Trong giai đoạn chuyển đổi, những kết quả của cải cách hành chính, các quyết định chính sách công,... có thể mang lại những kiến thức nghiên cứu so sánh, những phân tích sâu về những vấn đề đương đại và các giải pháp, mô hình, phương pháp của hành chính công và chính sách công với những đánh giá mang tính thực tiễn cao từ kinh nghiệm trong khu vực. Bên cạnh đó, chất lượng đào tạo sinh viên cũng phụ thuộc rất nhiều vào chất lượng nghiên cứu của các cơ sở đào tạo. Đó cũng là lý do tại sao NISPAcee luôn chủ động triển khai các dự án nghiên cứu chuyên ngành với sự so sánh về nền hành chính của các nước.

Các nhóm nghiên cứu của NISPAcee được thiết lập trên cơ sở các chủ đề nghiên cứu, phản ánh những nhu cầu trong lĩnh vực giáo dục và đào tạo hành chính công, cải cách hành chính, đổi mới quản lý công,... Các nhóm cũng có thể được thành lập dựa trên đề xuất của các thành viên NISPAcee nhưng phải được sự chấp thuận của Ủy ban thường trực. Hiện tại, NISPAcee đã có 5 nhóm nghiên cứu chính thức được thành lập.

Ngoài ra, NISPAcee còn phối hợp với Mạng lưới các trường chính sách, công vụ và hành chính công (The Network of Schools of Public Policy, Affairs, and Administration - NASPAA) tổ chức các dự án nghiên cứu áp dụng chính sách (Applied policy research project). Đây là bước tiến quan trọng trong việc thúc đẩy hợp tác và tăng cường năng lực xây dựng chính sách công ở khu vực. Hoạt động chính của dự án được thiết kế nhằm tạo điều kiện cho các cơ sở đào

tao phối hợp, chia sẻ với công chức ở các quốc gia là thành viên của mạng lưới về tầm quan trọng trong việc tham gia giải quyết các vấn đề về chính sách công. Các dự án nghiên cứu khác cũng có thể được phát triển theo đề nghị của các thành viên và dựa vào nguồn lực sẵn có.

e. Dịch vụ thông tin và quan hệ quốc tế

Thực hiện chức năng này, NISPAcee hoạt động như một trung tâm thông tin và là diễn đàn để trao đổi ý tưởng, quan điểm cũng như tất cả các thông tin có liên quan. NISPAcee duy trì, phát triển hoạt động thông tin và quan hệ quốc tế thông qua: Cổng thông tin điện tử chính thức www.nispa.org; xuất bản và phát hành các bản tin, tạp chí; thông qua cơ sở dữ liệu của các tổ chức thành viên.

Hiện nay, NISPAcee đang duy trì sự hợp tác chặt chẽ với nhiều tổ chức quốc tế có cùng lĩnh vực hoạt động, như: Viện Hành chính công châu Âu (EIPA), Hiệp hội đánh giá tiêu chuẩn hành chính công châu Âu (EAPAA), Viện Khoa học hành chính quốc tế (IIAS), Nhóm hành chính công khu vực châu Âu (Regional Group of the International Institute of Administrative Sciences - EGPA) và Trường hành chính quốc gia (KSAP) của Ba Lan,...□

Chú thích:

1. Khu vực Trung và Đông Âu bao gồm các quốc gia đã từng theo thể chế xã hội chủ nghĩa, như: Ba Lan, Hung-ga-ri, Cộng hoà Séc, Ru-ma-ni, Liên bang Nga, Xlô-va-ki-a, U-crai-na, Lát-vi-a,...

Tài liệu tham khảo:

www.nispa.org